

esetre elsősorban akinek valami baja vót. Én is elméntem orvosi vizitre, énnékém is vót éty kizs betekségém, hát én zsz belekerültem a táncpordba, és így indultunk el hazafele. Útyhoty házba, októbër huszadiká értem haza.

Czinege László József 73 éves fm.:

V i s s z a e m l é k e z é s

Elméntem katonának. Hát ottan még a hat elemihé jártam ugye eszt az altiszti kikébzöt; láttam, hogyam bánnak az újoncokkal, nagyon a szívemre véttem. Elkkör kezded bennem érlelödni a tudás, hogy nē! éppen így vagyun mink oda-haza! Éppen úgy észneg bennünköt othonn a . . . a kulákok még a nagyobb gazdák a szegényebbekét, mint most itt észik az áltisztek még az öregek az újancot! Há' éppen úgy vót! Tehát ott érlelödöd bennem még az az eszme, hogy . . . es sēhoty sē jó, ez az úri osztáj! Attú kezdve mindéig bennem vót az az ösztö, hocs csak . . . csak a szegényekkel, csak a proletárokkal . . . valahogy összevenni a hangulatot!

Eljött a tizennégyes háboru, pērsze fokságba estem ugyi, orosz fokságba, ot vótam négyvenkét hónapiG. Ott osztán tējesen át . . . sajátítottam az összes prolétár . . . mozgalmi . . . tényékēt. Mán így mondom, me félnyék vótak, ugye!

SEBESTYÉN ÁRPÁD

Klézse, Moldva

A rest leány

Éggy asszonnak vót égy rēstēs lējánya. Az a lēján nagyon rēstēs vót. Ojan rēstēs vót, hogy rēstēltē felkálni énni. Odamēnt az édesannya, hórdott énni nekijē; ot mosakdatt az ágyba, onngt, mikör meleg vót, vitték ki jē zárnyégba, mikör hideg vót, vitték ē melegbē; ojan rēstēs vót, hogy magamagát nem tutta éltartani.

Nagyan szép lējám vót, szerették őt. Elmēnt égy legény, élvégye fejlességül. Élvitte a legény haza; ott es rēstēltē dōlgozni. Élvitte az émbēr letette az ágyba; ott ülegetett; hórdott énni, ő sēpērgetett, űō mosott, űō tisztitott, minden. Mēnt az érdőbā, ha készített étt, jōt haza, ha készített étt, nekijē nem vót sēnkijē, minha nem es lét volna fejlessége. Éccēr mikör mēk készült az érdőbē, az gondōlta maggāba: Hogy lehessēn; it vagyok mēkházasadva, ha nekēm a fejlességēm nem készitt jobb akkar nē es lēnnē. De úgy gondolām még es jobb, tēgyem őt rēja, hoty késziccsen. Ő felkēlt réggel, mēkfējtē az ünűöt, elmēnt megēttē, mēnt az érdőbē, hoty hozzom fāt. Asz monta az asszonnak: — Tē asszan, késziccs éttēlt, mikorra hazajövök, hát akkar ghezēt lészēk, s lēgyēn készsēn éttēl, hogy nē kēlyēm még várjam, mē nem gyözöm várni az éttēl.

Elmēnt. Az asszannak fejnel fēl vót akasztva éty tarisznya éty szēgrē ē záty fēlett. Az az asszany csak mind a gondōlta, hogy ő monygya tarisznyának késziccsēn éttēl: — Tarisznya mēnny el, késziccs éttēl, mēt hāltad, mit mondatt az urām, megver tēgēdēt, ha nem késziccs éttēl. De ő mit hallatt, a tarisznya nem tudot sēmmit abból. Ő montā, hogy mēk készisszēn, nem készitētt a tarisznya. Hazajō az émbēr, kiérdēzi: — Asszany, készittél-ē éttēl? Asz monygya: — Nem készittem, mēt nem makart a tarisznya, nem akart készitni nem hallat meg az a tarisznya, haty készisszēn éttēl. — Nem bāj. Elmēnt az émbēr, készitēt mit tudatt, étt, s akkar

más reggel, mikor még felkelt, elmént mekfejté az ünöt megint, elmént megette a tejet, készült az érdőbe. Elmént az érdőbe, még mikor ment ki a kapun, asz monta: — Asszony még éccer mondam, mikor hazajövök légyen étel készítve, mert ehezét léssz s akkor még nem győzem várni az ételt. Asz monta az asszony: — Ha akar a tarisznya készíteni, akkor léssz étel, ha nem, ő nincs mit tegyen arról.

Elmént az ember az érdőbe. Várja, hogy lehet étel lesz neki, mikor hazamenén. Mikor hazajött, akkor kérdézi zassant: — Készittel-é asszany ételt? — Égygýttalán nem akar az a tarisznya ingemét mekhálgatni, nem tudam, mit tethetek én aval a tarisznyával, hogy az ingem mekhálgassan. Ő éppen, úgy montam, hogy hálgassa meg e szót, hogy késziccsen ételt, tuttam, hogy jösz haza s nem léssz étel, de nem akart mekhálgatni. Most mikor immá ő ehetnék vot, nem tutta, hogy mit késziccsen. Elmént még készített émit lehetett, s émit tudott. Harmadik reggel, mikor ment el, asz monta: — Nehagy társ légyen még annak, ne kapjak ételt készítve. Akkar ő még indult az érdőbe.

Mikor az érdőből hazajött, akkar sém kapott ételt. Bémént haragassan, s kiérdi: — Készittel-é asszany ételt? Asszanyga: — Nem. Az asszany asszanyga, hogy a tarisznya nem akart készíteni. Ő nics mitől tegyen arról gye lok. Akkor (az ember) asz monta: — Hádd el, met élréndézem én nekték a dolgotokat, ha nem készítették ételt! Elvetté a tarisznyát, akkar asz monta az asszonak: — Kely fél az ágyból asszany! Az asszany felkelt az ágyból, elvette é tērisznyát, feltette é hátára, bévitt egy jó botot, s é tērisznyát ütni kezte é zasszonnak a hátán. Az asszany sírni kezdett, hogy ne máj üsse többet, met nekijé sérík, é tarisznya nem es érzi, de ő nagyon érzi az ütéseket. Asz monta, jó gazdasszony léssz attól továbbé. Ő még ütöt vaty kettöt-hármat, az ember réjája. S utána asz fogatta az asszany, nem tészén ő többet készíteni, többet nem monygya ja tarisznyának ételt késziccsen, jó gazdasszony lēz belőlle ettől előfélé. Első gazdasszam vot a faluba.

Elmondta Lőrincz Györgyné, 33 éves. Klézse. A kolozsvári Folklór Intézet magnetofon-felvételéről lejegyezte:

MURÁDIN LÁSZLÓ

Pusztafalu, Borsod-Abaúj-Zemplén m.

Hárda Imre, 31 éves fm.:

Nősülésével kapcsolatos emlékeiből

Hallotta aztán a jány, má ő is örült, kitaláltak ott. Ettem, pájinkásztunk ott, akkor megin az apja is akart még bort hozatni. Mondom hát nem kél, ne kőccsöm, mer nekik nem vód boruk. Mos sincsen. Nem fontos mondom, há nekünk vam bor is, mer 'mert' nekünk odaföl vód bor is. Hozok én, ha bor kel, mondom. Főszalattam, hoztam bort is le.

Prima bor vot. Ez a hárslevelű, furmint, rizling. [Igen, hát az jó bor!] Ivogattung, beszélgettünk, há 'hát' hogy állunk a dologval, mondom, mikor menyenyün megvenni a gyűrát. Há mondom, ne az ivásatra mennyön itt a dolok, hanem arra, hogy mi lessz. Amikor akaritok 'akarjátok'. Esz csütörtököm vot. Mondom hónap. Én úgy gondoltam, hogy hónap. Hát asz mondi az anyósom, hogy hát hónap tán 'talán' nem is jó lesz, mer péntököt uja szerencsétlen napnak tartik 'tartják' falun, faluhejen. Ej, gondoltam magamba, mindety, szerencsétlen,